

gjørt, var umsitið av javn-
aðarflokkinum. -Tað, sum
vit royna at sikta eftir, tá eitt
so stórt lógarverk er til
viðgerðar, er at fáa eina so
breiða semju sum gjørligt.
Tað var eisini við at eydnast
tá, men núverandi løgmaður
Edmund Joensen kundi ikki
tá taka undir við umrøddu
løgtingslógum segði Henrik
Old og visti á, at løgmaður
tá hevði sagt, nevniliga at
tað var óráð at fara undir
nakrar forkingningar og
geva nakað loyvi fyrr enn
endaliga avgerðin varð
fingin í marknatræti millum
Føroyar og Bretland. Og
seinni sigur løgmaður, at
enda avgerðin av málinum
í Haag, so er eingin vegur
aftur, og tann avgerðin kann
sammetast at spæla við í
happdráttinum.

-Spurningurin er tí, um
løgmaður hevur somu
meining í dag sum tá spurdi
tingmaðurin og legði aftrat,
at tað ein verður trýstur til
og sum man ikki hevur ser-
ligan góðan hug til, spyrst
sjáldan nakað gott burtur úr.

Øllum til gagns

Henrik Old vónaði, at tað
fór at eydnast at fáa nakað
gott burtur komandi olju-
løgðávinu og at hon fer at
vera øllum Føroya fólki til
gagns og gleði, og at tað
verður við til at skapa fram-
burð í hesum landinum tað
veri seg vestast úr Myki-
nesi, suður til Sumbiar og
út til Fugloyar. Og at vit
aftaná, tá hetta fer at halla,
kunnu lata okkara eftir-
komarum eitt skuldarfrítt
samfelag, sum verður gott
at liva í.

Tingmaðurin segði seg
vóna, at okkara unga fólk,
sum seinastu árinu ikki hava
havt tær bestu umstøður
fara at fáa stórt gagn av hesi
vinnu og at fáa eitt arbeiði,
sum tey við gleði kunnu
sigga fram til.

Henrik Old segði, at lóg-
in, sum er til viðgerðar, er
eitt valaverk, har tað verður
tíkin hædd fyrri teimum
vansum, sum vit í dag
kenna og serliga umhvør-
vinum.

-Vit mugu eisini minnst
til, at okkara oljufyrising
hevur stórt sæð verið
mannað við okkara egna
fólkum, og tað er alla æru
vert. Tey fólkinu hava lagt
eitt stórt arbeiði í hetta.

Hann fegnaðist eisini um,
at tað í lógini verður tíkin
hædd fyrri, at tað í mest
møguligan mun verður fæ-
royssk arbeiðsmegi, ið talan
verður um.

Politisk semja

-Vit í javnaðarflokkinum
skulu gera okkara til, at tað
fæst ein breið politisk semja
um málið. Tað er ikki minst
umráðandi at fáa eina javn-
vág millum oljувinnuna og
aðra vinnu, soleiðis at vit
eitt nú ikki koppa fyrri til
minsta brotasjógvnum, tá
oljuinntøkurnar verða burt-
ur.

Henrik Old takkaði annars
formansskapinum í
tinginum fyrri, at tað bar til
hjá Vinnuvevdini at fara til
Noregs herfyri, har ting-
menn fingi eitt sera gott
innlit í oljувinnuna.

Tingmaðurin segði, at ein
oljувinna kann vera til stórt
gagn fyrri fiskivinnuna, sum
hevur vánalig tól at arbeiða
við. Tað kann henda, at ein
positiv ávirkan frá olju-
vinnuni í hesi tíðini fær bygt
upp eitt stórt grundarlag
fyrri okkara fiskivinnu og
kanska fær endunýggjað
flotan, sum tá verður førur
fyrri at halda fram eftir, at
oljan er uppi.

Henrik Old helt tað vera
ómetliga týðningarmikið,
at vit byrja at útbúgva okkara
egna fólk til oljувinnuna.
-Her haldi eg, at tað er
næstan neyðugt at byrja frá
grundini av og fáa tað
komandi ættarliðið at læra
at samstarva. Tað hevur ikki
verið okkara sterka siða at
samstarva og í felag at finna
fram til loysnir. Vit hava
sum oftast drigið hvør í sína
ætt. Samstavar er ein av høv-
duðsfortreytum fyrri
oljувinnu.

Henrik Old helt tað vera
týðningarmikið, at føroysku
fyrirtekurnar, sum vilja vera
við í eina oljувinnu, duga at
umstilla seg og vera við í
kappingini.

Stór ábyrgd á landsstýrismanni

Hann visti eisini á, at tað
umráðandi at hava ein polit-
isk uppbakking í hesum
málinum. -Men tann, sum
hevur upplivað tá politisku
skipanina seinaste tíðina,
kann kanska ivast í, hvussu
væl vit eru førir fyrri tí.
Royndir í seinastu vísu, at
ein leggur stórri dent á at
behalda ein landsstýris-
mann enn at útíttina tað verk,
ein hevur ætlað sær. Verður
tað so, at ein mógulig sam-
gongja kanska heldur enn at
fáa eina breiða politiska
undirtekt, heldur royndir at
halda fast um ein ávísan
landsstýrismann, so verður
ikki væl verið.

Tingmaðurin helt fyrri, at
tað hevur sera nógv at siga,
hvør kemur at umsita hetta
málið í Tinganesi. Tað er tí
umráðandi, at tann frá-
greiðingin, sum ætlanin er
at landsstýrið skal lata ting-
inum, verður væl og virð-
iliga viðgjørd og ein ikki
bara merkir sær ein polit-
iskan meiriluti, men at ein
er sannførdur um, at tað er
ein politiskur meiriluti, sum
stendur aftanfyrri.

Henrik Old segði, at
flokkurin tók fult undir við,
at tað stendur í lógini, at
oljan skal fæst í land í Fø-
royum, sjálvt um tað ikki
verður aktuelt, og eisini at
tað verður veitt ein trygd,
tá tað nærkast tíðini, at
feløgini skulu taka sítt burt-
ur aftur.

-Vit eru við uppá, at tað
ikki verður selt út av um-
hvørvinum legði hann
aftrat.

Hann metti tað annars
vera rætt so skjótt til ber at
stovna ein grunn, sum skal
kunna veita endurgjald. Í
hesum sambandi spurdi
hann, um tað kanska eisini
hevði verið rætt at veita endur-
gjald, har seismiskt virk-
semi ger seg inn á vinnuna.

-Javnaðarflokkurin leggur
stóran dent á, at hetta fer
at eydnast og at hetta verður
landinum til stórt gagn. At

Lesarabrøv

Fólkaatkvøða um framtíð Føroya - ikki bert hástór orð og eingin gerð

Seinastu mongu árinu hevur
almikið orðaskifti verið um
sjálvstýri, loysing ella sam-
band, og vit mugu ásanna,
at sjálvdan koma vit longur
enn til tey hástóru orðini,
ið sum ekkó úr farnari tíð
minna okkum á, at heldur
ikki hesa ferð, fer nakað
veruligt at henda.

Til tess at koma burtúr
fastlestu støðuni, har Tjóð-
veldisflokkurin og Sam-
bandið hvør í sínum lagi
tryggja, at eingin broyting
fram móti stórra sjálvraði
og sjálvbjargni tiansheldur
loysingin verður í bræði,
hevur Sjálvstýrisflokkurin
orðað eina verkætlan, ið
hevur til endamáls at plúka
allar sjálvstýrisfretir til
samstarv og veruliga atgerð.

Løgtingssamtýkt um fólkaatkvøðu

Grundarlagið fyrri hesum
samstarvi eigur at vera, at
vit semjast um og sam-
tykkja í Løgtinginum at
hava fólkaatkvøðu um ríkis-
rættarlugu støðu Føroya,
um eitt ávíst áramál. Ein
tílik fólkaatkvøða vil í sjálv-
um sær nýða tær veruligu
sjálvstýrisfretirnar í Fø-
royum til at fara undir eitt
realistiskt samstarv um
treitir, innihald og grund-
arlag fyrri einari nýggjari
ríkisrættarlugu støðu,
annaðhvørt tjóðveldi ella
fult sjálvstýri. Tá ið úrslitið
av bankakanningini fyrri-
liggur, er rætta lótan at
leggja uppskotið um fólka-
atkvøðu fyrri tingið.

Hesa fólkaatkvøðu kundu
vit hóskandi hildið ár 2002,
tað hevði álagt einum kom-
andi lögtingi og landsstýri
at arbeiða við málinum. Tó

ber eisini til at hava eitt
sindur longri skotbrá t.d.
2006, sum merkir, at tað eru
tvey valskeið og tvey lög-
ting, ið skulu fyrirreika teir
spurningar, sum fólkið skal
taka stóðu til. Um vit áseta
eina tílika freist fyrri fólka-
atkvøðuni, fer tað harum-
framt at nýða landsstýri
og lögting at loysa tey stóru
vandamála, ið ferð eftir ferð
loypa hóttatal á hetta sam-
felagið.

Føroyar áhugaverðar - ikki ein byrð

Tann ríkni politikkurin má
hava til endamáls at gera
Føroyar áhugaverðar at
samstarva við, og ikki til
eina byrðu, sum tað er ein
lætti at sleppa undan at bera.
Einvísi uppskotið hjá tjóð-
veldisflokkinum og fólka-
flokkinum um bert at av-
reiða blokkstuðulin fyrri
stórra sjálvstýri bera brá at
hesum seinasta.

Ætlan í fimm stigum

Fyrsta stigið í tí neyðuga
politikkinum áðrenn fólka-
atkvøðuna er, at vit fáa eina
sterka lønsama høvuðs-
vinnu, sum ikki krevur
stundning. Skal høvuðsvinn-
an hava sosialhjálpi, er hon
ikki lønsom, og sostatt ikki
fór fyrri at breyðføða fólkið
í landinum.

Næsta stigið sum vit skulu
taka her og nú, er at seta
treitir fyrri lánøkum. Av-
markingar mugu gerast í
heimildunum hjá lögtingi
og landsstýri at taka stór
lán, sum komandi ættarlið
skulu betala aftur. Vit vita í
dag, hvat tað vil siga, at
knógva undir einari ótol-

andi stórar uttanlandsskuld.
Somuleiðis eiga vit at sam-
tykkja, at allar lögtings-
figgiarlógir skulu javnvega
og ikki hava undirskot.

Triðja stigið er, at Føroyar
yvirtaka allar samráðingar
við onnur lond um handil
og annað samstarv landanna
millum. Vit eru í dag í teirri
støðu, at fiskavørur, sum er
okkara einasta útflutnings-
vøra verður boykottað av
ES, og hetta er við velsign-
ilsí úr Danmark. Tí tað er
Danmark sum vegna Fø-
royar rekur okkara uttanrík-
ispolitikk. At røkka hesum
máli krevur broytingar í
Heimastýrislógini, soleiðis
at Føroyar fáa stórri, helst
alla, ábyrgd av uttanríkis-
politikkinum.

Eisini eiga Føroyar at
nýta móguleikan í altjóða
høpi, til dømis á ST fundum
og ráðstevnum at fara í sam-
starv við onnur lond, sum
líkjast okkum í stóð og
viðvíkjandi stýrisskipanar-
ligum viðurskiftum. Rákið

gongur tann vegin, at smá-
tjóðir alt meira gera síni
rættindi galdandi til eitt
rímiligt og sjálvsagt tilveru-
grundarlag. Føroyar luttaka
í alt ov lítlan mun aktivt í tí
samstarvi, sum er skipað
millum smátjóðir.

Fjórða stigið er, at vit fáa
til vega neyðug stýringsam-
boð fyrri peningapolitikkin-
um. Løuni eru peningamál
felagsmál. Tað merkir í
roynd og veru, at danir ráða.
Tí hevur innlitid og eftirlitid
í Føroyum við virkseminum
hjá m.a. peningastovnunum
verið ov lítið, og tí var tann
ógvulsigu bankahúsagang-
urin í 1992-1993 mógulig-
ur. Hóast peningamál eru
felagsmál, vísti veruleikin, at
føroyingar standa einsa-
mallir við ábyrgdini. Eisini
hetta krevur broyting í
heimastýrislógini.

Fimta stigið er, at allar
sjálvstýrisflokkarnir til
næsta fólkatingsval gera ein
felags lista við einum ítøki-
ligum sjálvstýrispolitikki og
við ítøkiligum treytum.
Endamálið við hesum upp-
skoti er, at vit fáa eina veru-
liga sjálvstýrisrødd at tala
Føroya søk á danatíngi, so
leingi sum henda skipanin
er grundlógarfest, at føroy-
ingar skulu velja umboð á
danatíngi.

Lat tað vera eina styrki-
roynd, hvussu langt sam-
starvsviljin millum sjálv-
stýrisfretirnar í Føroyum
røkkur.

**Helena Dam á Neystabø,
løgtingskvinnu**

Um lesarabrøv o.l.

Lesarabrøv og líknandi tilfar, ið verður sent okkum, skal hava avsendara,
t.v.s. navn, adressu og telefonnr. Blaðstjórin skal vita, hvør skrivað hevur eisini um
brøv ynskjað dulnevnd í blaðið.
Vit kunnu annars ikki geva tykkum, ið skriva, vissu fyrri, at lesarabrøv viðmerkingar o.l. koma í blaðið
sama dag, sum tað er móttikið. Tað veldst um tøka setiorku og pláss.

Blástjórin

okkara unga fólk ikki minst
fær nakað burtur úr hesum,
at okkara útbúgvingar-
skipan verður við frá byrjan
og soleiðis at vit við hesum
kunnu lata viðari eitt skuldar-
frítt samfelag til okkara
eftirkomarar.

Háskúlaskeiðið '98

7-mánaðarskeiðið byrjar hósdeginn 8. januar 1998.
Skeiðið hevur stórt úrval av skapandi, bókligum og
praktiskum lærigreinum. Eisini vera evnisvikur, náms-
ferðir og ein uttanlandsferð.

Ringið á tlf. 11743 og fáid gjøllari upplýsingar.

Føroya Fólkaháskúli

Háskúlagegur 14 - tlf. 11743 - 100 Tórshavn - fax. 19687